

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

Xocalıdan mesaj

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.

Qazet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

28 fevral
2024-cü il,
çarşamba
№ 038 (6624)
Qiyməti
60 qəpik

Azərbaycanın bütün şərtləri qəbul edilməlidir!

Bax sah. 2

Xocalı qayıdışa hazırlasır

Bax sah. 3

Qısa qiyamətə qalmadı!

Müstəqilliyinin ilk illərində Ermənistanın təcavüzüne məruz qalan və ərazilərinin 20 faizini itirən Azərbaycan işğal faktı ilə heç vaxt barışmadı. Prezident İlham Əliyev güclü qətiyyət, siyasi irade ortaya qoyaraq orazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tömən olunmasına daim ölkə gündəliyinin mərkəzində saxladı. Nahayət, 2020-ci ilde baş veren 44 günlük mühərbiyədə Azərbaycan şəhəri Zəfər qazanaraq orazi bütövlüyünü hərbi-siyasi yolla tömən etdi. Vətən mühəribəsində 300-dən çox yaşayış məntəqəsi bilavasitə döyiş meydandasında işğaldan azad edildi. Bundan sonra 2020-ci il 10 noyabr tarixində onun üçün kapitulyasiya aktı sayılan üçtərəfi Bəyanat imzalamaq məcburiyyətində qalan möğləb Ermənistan həmin sonadək üzərinə götürdüyü öhdəliklərə uyğun olaraq Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarını döyüşüs respublikamızda tohvil verdi. Vətən mühəribəsində işğal...

Bax sah. 2

Berlin görüşlərinə start verilir...

Dini müxtəlifliyimizlə fəxr edirik

Tarixin bütün dövrlərində Azərbaycan dini, milli və mədəni dəyərlərə, o cümlədən, müxtəlif dinlərin, millətlərin, mədəniyyətlərin, sivilizasiyaların mənsublarına mənsubiyyətinə görə sözün əsl mənasında, tolerantlıq nümunəsi kimi çıxış edib. Bu gün də dünənin on sabit, tolerantlıq indeksinə görə aparcı ölçüsü sayılan Azərbaycanda bu məsələ ilə bağlı hər hansı problem yaşanmışdır. Azərbaycanın regiondakı siyasi nüfuzunun artması, yeni münasibətlər sistemi formalaşdırmasının fonundada bu və ya digər məsələlərlə bağlı fərqli mövqelərin ortaya qoyulması isə təessüfləndirici haldır - tolerantlıq və dini etiqad azadlığı ilə bağlı heç bir problemin yaşanmadığı Azərbaycan məhz bu xüsuslarda "yanaşılması" doğru sayılı bilməz...

Bax sah. 4

Parisdən üçüncü dövlətlərə "çağırış" ...

Qərb Ukraynaya yardımın genişləndirilməsi ilə bağlı konsensus əldə edə bilmir. Fevralın 26-də Fransa prezidenti Emmanuel Makronun teşkilatçılığı ilə çağırılan Ukrayna ilə bağlı tacili iclas gözlənilən nöticəni verməyib. Xatırladıq ki, göründə Qərb ölkələrinin təqribən 20 lideri iştirak edib. Onlar arasında Almaniya Kanseri Olaf Şolts, Böyük Britaniyanın xarici işlər naziri Devid Kemerov, İspaniyalı Baş naziri Pedro Sançes, Niderlandın Baş naziri Mark Rutte də olub. Parisdə keçirilən konfransda Qərb ölkələrinin quru qoşunlarının Ukraynaya göndərilməsinin mümkünüy Müzikə Kirakıra edilib, lakin orada iştirak edənlər bu mövzuda konsensus əldə etməyiblər. Makron görünüş yekunlarına dair mətbuat konfransında bildirib ki, hər şey azad və birbaşa şəkilde müzakirə olunub: "Quru qoşunların rəsmi yerləşdirilməsi ilə bağlı konsensus yoxdur, lakin zaman keçdikcə heç neyi istisna etmək..."

Bax sah. 6

Qərb Fransanın məglubiyyətini elan etdi...

Rusiya-Ukrayna müharibəsi üçüncü ilə qədəmə yoxdu bir dövrde Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskinin Ermənistana planlaşdırılan səfəri siyasi kluarlarda mühüm müzakirələrə səbəb olub. Martin 4-nə planlaşdırıldığı bildirilən səfərin məqsədi, moramı böyük maraqla səbəb olub. Xüsusiylə indiki dövrə, yəni, cəbhəde Rusiymanın askar üstünlük qazandığı bir zamanda Ukrayna prezidentinin Kremlin ən yaxın müttəfiqlərindən biri sayılan Ermənistana gəlmək "arzusu" birmənali qarşılıqlı. Siyasi analitiklər səfərin siyasi səbəplerini fərqli müstəvilərdə yozurlar.

Bu səfərin tohľükəli olması hem Ermənistən, həm də bəzi Qərb siyasetçiləri tərəfindən açıq şəkilde bildirilir. Hətta erməni siyasetçilərinin bəziləri, məsələn siyasi sərhçi Edik Andresyan belə fikir səsləndirib ki, Ukrayna prezidenti İrvanda hüquq-mühafizə orqanları...

Bax sah. 6

İnternet provayderlərimizin sayı artdı!

Məlumdur ki, son dövrlər yeni texnologiyaların yaranması həyatımızı dəyişib. Demək olar ki, hər gün yeni texnologiyaların sayı durmadan artmaqdadır. Internet texnologiyasının həyatımızda oynadığı rol çox böyükdür. Əhalinin önemli bir hissəsi internetin daimi istifadəcisidir. Amma demək olar ki, onun haqqında müffəssol informasiyaya malik olan insanlar azdır. Bunun isə bir çox səbəbi var.

Internet elə bir məkandır ki, daim genişlənir, inkişaf edir və hər an yenilənir. Heç kəs bi informasiya bolluğunda yüksək sürətlə inkişaf edən bir virtual aləm haqqında bütün informasiyalara malik ola bilməz.

Provayder nədir?

Etiraf edək ki, yeni texnologiya özü ilə çoxlu sayda ingilis sözləri gətirib. Belə sözlərdən...

Bax sah. 5

İsveçin NATO-ya gəlişi: itirən və qazanan kim olacaq?

Nəhayət, rəsmi Budapeştdə İsvəçin NATO-ya daxil olmasına razılıq verdi. Bu barədə Macarıstan Dövlət Assambleyası fevralın 26-də qərar verib.

Qərarın qəbul edildiyi ərəfədə İsvəçin baş naziri Ulf Kristersson Macarıstanın səfər edib. Tərəflər hərbi sahədə eməkdaşlıq haqqında saziş imzalayıblar. Bundan əlavə, Budapeşti Stokholmdan dördüncü "Jas-39 Gripen" qırıcı teyyarəsinin alımmasına dair müqavilə imzalayıb, Macarıstan 2006-cı ildən bəri İsvəçində icarəyə götürdüyü 14 əsərdən "Gripen" teyyarəsi üçün texniki və logistika xidmətləri üzrə müqavilənin müddətini uzadıb. Qardaş Türkiye İsvəçin NATO-ya üzvliliyünü rəsmən qəbul etdiyikdən sonra Macarıstan bu ölkənin hərbi bloka qoşulmasına icazə verməyən yeganə ülkməz idid.

Budapeştdə İsvəçin uzun müddət İsvəçin...

Bax sah. 7

**Bayden
vezifəsindən
kənarlaşdırılacaq mı?**

ASPA səhvini düzəltməlidir!

Bax sah. 6

Bax sah. 5

Azərbaycan-Səudiyyə Ərəbistanı: əməkdaşlıq genişləndirilir

Fevralın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Həcc və Ümrə naziri Taufiq bin Fauzən Əl Rabieini qəbul edib.

AZORTAC xəbər verir ki, Taufiq bin Fauzən Əl Rabie Əliyevi prezident seçkilərində qələbəsi və Azərbaycan torpaqlarının işgaldan azad olunması münasibətilə təbrik etdi.

Dövlətimizin başçısı təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi.

Qonaq əvvəl çalışdığı vəzifələrdə də ölkəməzə səfər etdiyini xatırladıraq son dövrlərdə Azərbaycan Respublikası ilə Səudiyyə Ərəbistanı

Krallığı arasında bütün sahələrdə olğunu kimi turizm sahəsində əməkdaşlığın genişlənməsini və qarşılıqlı turist səfərlərinin artmasını məmənnun-

münasibətdə vizaların verilməsi prosesinin asanlaşdırılmasının turizm sahəsində əməkdaşlığı ciddi tokan veriyini deyən Taufiq bin Fauzən Əl Rabie ölkəsinin də Azərbaycan vətəndaşlarına vizaların verilməsi prosesinin sadələşdirilməsi istiqamətində addimlar atdığını diqqətə çatdırıd.

Qonaq "Expo-2030"un və 2034-cü ilde futbol üzrə dünya çempionatının Səudiyyə Ərəbistanında keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycanın verdiyi dəstəyə görə bir daha təşəkkürünü bildirdi.

Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən məmənluğunu ifadə etdi.

Dövlətimizin başçısı Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının İsləm həmrəyi prinsipində çıxış edərək Azə-

luqla qeyd etdi, uçuş reyslərində olan dinamikani müsbət qiymətləndirdi.

Azərbaycan tərəfindən Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının vətəndaşlarına

baycan torpaqlarının işgali dövründə Ermenistan ilə diplomatik əlaqələr qurmamasını xatırladaraq, İsləm dünəyində Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı və Pakistanın bu cür ədalətli mövqədən çıxış etməsinin Azərbaycan xalqı və dövləti tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini vurguladı.

Prezident İlham Əliyev hazırda Qarabağda aparılan bərpa-quruculuq işlərini qeyd etdi və Böyük qayıdış layihəsinin həyata keçirildiyini bildir-

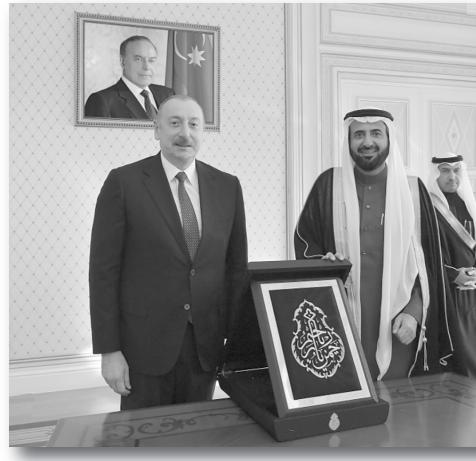
Prezident İlham Əliyev Səudiyyə Ərəbistanının Həcc və Ümrə nazirini qəbul edib

dövlətimizin başçısı turistlərin sayı ilə bağlı COVID-19 pandemiyasından əvvəlki rəqəmlərə çatmağın vacibliyini vurguladı və bə istiqamətdə böyük potensialın olduğunu dedi.

Görüşdə Azərbaycanda və Səudiyyə Ərəbistanında ölkələrimizin iqtisadi, investisiya, turizm və digər potensialı əks etdirən sərgilərin təşkilinə vacibliyini bildirildi, hökmətlərə rəsədi komissiyasının fəaliyyəti qeyd edildi.

Həm Azərbaycanda, həm də Səudiyyə Ərəbistanında urban inkişaf üzrə çox böyük layihələrin həyata keçirildiyi bildirilərək bu sahədə əməkdaşlığın vacibliyini vurgulandı.

Sonda qonaq dövlətimizin başçısına xatirə hədiyyəsi töqdim etdi.

Azərbaycanda Səudiyyə Ərəbistanın turistlərin sayıının artmasında müsbət dinamikaya toxunan

Xocalıdan mesaj: Azərbaycanın bütün şərtləri qəbul edilməlidir!

2020-ci ildə Vətən müharibəsinin davamı üçün Ermənistanın yalvarışları noticəsində meydana çıxan 10 noyabr kəşfiyyatı regionda yeni situasiyanın formalaşmasından sonra razılık funksiyası daşıyırdı. Sənədin imzalanmasından 3 il ötdüyü halda Ermənistanın bu sonində müvafiq bəndlərinə riayət etməsi müşahidə olundur. Xəberdarlıqlarımıza, erməni silahlılarının toxibratlara verilən layiqli cavablarla, siyasi bayanatalara baxmayaq,

Ermənistan nələrə və ya kimlərə arxa-yın olaraq həmin dövr üçün mövcud olan status-kvonus saxlayacağım ümidi edirdi. Amma Azərbaycan 2023-cü ildə üçterəflə boyanın beynəlxalq hüquq, cyni zəməndə BMT nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə uyğun olaraq özünün suverenliyini bərpa etmək üçün hərəkətə keçdi. Ötən ilin sentyabrında baş tutmuş antiterror tədbirləri bölgədə yeni reallıqlar formalasdırı.

Yaranan yeni siyasi situasiya bütövlük-

de Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması prosesini dəsəsli təsir göstərdi. Artıq keçmiş "Qarabağ münaqişəsi" tarixdə qalmışdı. Bu işsə özüyündə məsələnin beynəlxalq gündəlikdə düşməsi üçün osas yaradırdı - iki dövlət arasında münasibətlərin normallaşması prosesi Ermənistan ilə Azərbaycan arasında davam edəcək.

İrəvanın himayədarları...

Maraqlıdır ki, Ermənistan yeni situasiyada qeyri-adəkət davranışı ilə seçilir. Münasibətlərin normallaşması prosesini yekunlaşdırmaq, beləliklə də Azərbaycanın regionu yeni inkişaf mərhələsi siyasetinin dəha da aktivləşdirilməsi üçün sübhə imzalamalı olan Ermənistanın min bir fəndə yayınır. Bu yayınmalar bəzən Aİ "mülki missiya", bəzən Fransa "destayı", bəzən Hindistan "silahlarının iddəsi" kimi nəzərə çarpıda, bütövlükdə ortaya çıxan mənzərə iñəkən deyil. Rəsmi İrəvan havadarları regiona qəsnənəsi qeyri-sabitlik axarışındadır. Bu iş heç də onlara yaxşı goləcək vəd etmir.

Bəli, Fransa dərk edir ki, antiterror tədbirlərinin uğurla noticələnməsi, xunta rejimini məhv edilməsi Parisin regiona təsir imkanlarını tam şəkildə elindən alıb. Vaxtılı separaçı rejimlə "hərəkəfli olaqələr" saxlayan, onların həm məddi şəkilde maliyələşdirilməsində, həm də silahlınların işləməsində aktiv rol olan Paris artıq oyundanın xoziyyətə düşüb. Bu səbəbdən də Ermənistanı yenidən mühabibəyə təhrif etməklə Paris Cənubi Qaf-

qazda yeni münasibətlər sisteminin formalaşmasına mane olmaq istəyir. Ermənistan isə əlinə düşən imkandan maksimum yararlanmaq əvəzinə, "özüne yəni çətir" axarışına çıxb. İrəvan Azərbaycanın şərtlərinə qəbul etməməkə özündən dən dövlət statusundan xilas edə biləməyəcək. Fransanın isə Ermənistanı qeyri-qanuni şəkildə silahlandırmaşanlaşdırı - İrəvan Azərbaycanın şərtlərini qəbul edəcəyi təqdirdə Fransanın regiondakı "siyasi cənəqləri" bərdəfələ qırılaçaq. Təbii ki, Paris buna razı deyil və yəni mərholədə Ermənistanı silahlandırmadı - bunun qarşısının alınması, başqa sözəl Cənubi Qafqazda sülhə nail olunmaması cəhdi kimi qiymətləndirilməlidir. Ermənistan anlamahadır ki, Azərbaycan bütün hədəflərinə çatıb - bundan sonra, yəni münasibətlərin normallaşmasında rəsmi İrəvan maraqlı olmalıdır. Fransı kimi "çətirlər" isə Ermənistanın kömək edə biləməyəcəklər - necə ki, 2020-ci il Vətən müharibəsində, 2023-cü il antiterror tədbirlərində bunu bacarmaları...

Fransanın oyunu...

Ermənistanın siyasi hakimiyəti və xalq dərk etməlidir ki, Fransı kimi himayədarlar əsində onlara on böyük pislivi edir. Paris 2020-ci ildən indiyə qədər hot-ta beynəlxalq hüquq belə tapdayaraq apardığı anti-Azərbaycan siyasetin, qəbul edilən qeyri-real "qorar və ya qətnamelerin" əsas mahiyəti regiondakı yeni şəraiti xələd vurmaqdır. Fransı görün və anlayır ki, Azərbaycan bölgədə yeni siyasi və iqtisadi münasibətlər sistemi formalasdır. Ermənistanın ali ilə bu prosesə müdaxilə cəhd isə bütün hallarda fiskoya uğrayır - real misallar 2023-cü il ərzində Parisin BMT TŞ çörçüsündə ard-arda Azərbaycanın udumzasıdır. Ermənistan bu möglubiyətlərən və özünün düşdürüyü durumdan nəticə çıxarmalıdır. Bu gün geosiyasi anlamda böyük perspektiv vəd edən Cənubi Qafqaz Azərbaycanın rəhbərliyi və liderliyi ilə geniş üfüqler açmaqdadır. Ermənistan bu reallıqları görməli və Azərbaycanın şərtlərini tam olaraq qəbul etməlidir.

Azərbaycanın irəli sürdüyü şərtlər isə birmənalı şəkildə beynəlxalq hüquq əsaslanır. Ermənistan tez bir zamanda özünün davranışlarını yeni strixlər oləvə etməso, somimi şəkildə Azərbaycanın şərtlərini qəbul etməso, yeni iddialarla özünü vəziyyətinə dəha qəlizləşdirir. Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da Xocalı sohərində Xocalı Soyqırımı Memorialının təməlötüyəməsi mərasimində rəyon ictimaliyətinin nümayəndələri ilə görüşündə bildirir ki, Ermənistan və onun havadarları hesab edirdilər ki, onları heç kim cəzalandırmayacaq: "Onlar səhv etmişdilər, bu gün də sohv edirlər. Yeni iyiyə axtarışında olan, onun-bunun

P.SADAYOĞLU

Qısa qiyamətə qalmadı! Xocalı işimiz yarımcıq qalardı...

Mübariz FEYİZLİ

Müstəqilliyinin ilk illərində Ermənistanın təcavüzünü məruz qalan və ərazilərinin

Xocalı azad olunmadan biz sakitləşə bilməzdik

Vətən müharibəsində işgal altında ərazilərimizin böyük hissəsi geri qaytarılsa da, Xankəndi, Xocalı və bəzən başqa yaşayış məntəqələrində suverenliyimiz hələ də təmin olunmamışdı. Qalib Azərbaycan tərəxi ərazilərimizdə, o cümlədən de Xocalıda separatizm yuvasının galması ilə barışa bilməzdik. Buna görə də Vətən müharibəsi şəhərlərə başa çatanın sonra Azərbaycan comiyətində haqlı suullar yanmışdı: Bəs Xankəndi, Xocalı necə olacaq? Həqiqətən de, biz necə barışa bilərik ki, zamanında bir gecənin içinde yerləyəksən edilən, soyqırımı faciəsi yaşayan Xocalı separatçılarının elində qalınsın. Əslində, Özünən təbərincə desək, ney necə və no zaman etməyi hamidası yaxşı bilər Prezident İlham Əliyev Xankəndinin, Xocalının və digər yaşayış məntəqələrimizdən de separatçılarından təmizlənməsinin planlarını

götür-qoymışdı. Sadəcə, O, bu planların heynətə keçirilməsi üçün uyğun zamanın gelməsi, məvafiq soraiın yetişməsi gözəylərdi. Nəhayət, dövlətimizin başçısı öten il sentyabrın 19-da lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin keçirilməsi ilə bağlı tapşırıqları verdi. Silahlı Qüvvələrinin yüksək peşəkarlıqlı heyətə keçirdiyi antiterror tədbirləri cəmi 23 saat ərzində uğurla tamamlandı və separatçılar ağ bayraq qaldırımaq məcburiyyətində qaldılar. "Biz Xocalı işi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tam bərpə olunduğunu hebbət edə biləməzdik. Xocalının Azərbaycan xalqının tarixinde və şüüründə qədər böyük yeri var ki, bu faciə qəlbimizdə o qədər böyük yaralar salıb ki, Xocalı azad

Prezident İlham Əliyev: Biz Xocalı işi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin tam bərpə olunduğunu hesab edə bilməzdik

öhdəliklərə uyğun olaraq Ağdam, Kəlbəcər və Ləçin rayonlarını döyüssüz respublikamız təhvil verdi.

Xocalıda yaradılan memorial kompleks

Xocalının coğrafi mövqeyini təsvir etməq məqsədilə rayonun maketi də yer alacaq. Prezident İlham Əliyev çıxışında memorial kompleksin yaradılması ilə bağlı vacib bir xatırlatma da edib. "Onu bildirməliyəm ki, bu layihə çoxdan hazır idi, yer de seçilmişdi, Bakı şəhərində Xocalı soyqırımı Memorialı boşşırı-yətə qarşı yönəlmış dəhşətli qətləri haqqında heqiqətlərin dünəyicimaiyyətinə çatdırılmışdır, Azərbaycan xalqı soyqırımı qorunması və soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin əbədişdirilməsi məqsədi daşıyır".

Memorial müxtəlif bölmələrindən ibarət olacaq. Burada 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə tərəfdiləşmiş faciə, həmçinin Xocalının tarixi, coğrafi əhəmiyyəti, dinc əhaliyə qarşı tərəfdiləşmiş faciədən əvvəl Xocalıda həyət barədə faktlar yer alacaq. Memorial-

Xocalı qayıdışa hazırlanır

Xalqımız qan yaddasına yazılın Xocalı faciəsinə heç vaxt unutmur. Öten 32 ilədə ilk dəfə soyqırımı qurbanlarının xatirəsi azad Xocalıda qeyd olundu. Fevralın 26-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xocalı şəhərində Xocalı Soyqırımı Memorialının təməlini qoyub, rayon ictmayıyyətinin nümayəndələri ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısının ictmayıyyət nümayəndələri ilə görüşdəki çıxışında verdiyi mesajlardan bir daha aydın olur ki, işğaldən azad edilmiş digər orazilərimiz kimi, Xocalının da tarixində yeni dönmə başlayır. Bu yerlərin əsl sahibləri qayıdır. Prezident İlham Əliyevin Xocalıda öten il oktyabrın 15-də ucaltdığı Azərbaycan Bayrağı burada əbədi dalgalanacaq.

Xocalı yenidən qurulur

Xocalı faciəsi sərhəd tanımayan erməni vandallımlının ən qəddar səhi-fələrindən biridir. Prezident İlham Əliyev çıxışında faciənin miqyasına diqqət çəkərək vurgulayıb: "Otuz iki il bundan əvvəl Ermənistən dövləti bu qanlı faciəni töredərək günahsız insanların qətlə yetirmişdir. 613 insan vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir, 150 insan itkin düşmüşdür, - többi ki, onların da taleyi bollidir, - 1000-dən çox insan girov götürülmüşdür, 60-dan çox uşaq, 100-dən çox qadın, yaşılı 70 insan erməni vəhşiləri, fasılıtları tərəfindən vəhşicəsinə bir cəc içinde qətlə yetirilmişdir".

Ermenilərin Xocalıda tördəkləri dağılırların da miqyası çox böyükdür. Tarixi abdiləri ilə fərqlənən, Azərbaycan tarixinin öyrənilməsində mü-hünətəməniyyət kəsb edən qədim mədəniyyəti, strateji öməna malik Xocalı şəhəri işğalın nöticəsində xarabalaşdırılmışdır. Ermenilərin insanlıq sağ-mayan dohşetini cinayət öməlləri noticosindo Xocalı şəhərində 105 sosial-məsiət obyekti, 3200 fərdi yaşayış binası, 14 məktəb, 21 klub, 29 kitabxana, üç mədəniyyət evi və bir tarix-diyarşunaslıq muzeyi dağıldı. Bununla yanaşı, şəhərdə XIV-XV əsrə aid türbələr, günbozular, mezarlar yerləşmişdir, bununla qəbiristanlıq və dənizlərə xüsullarla dağıldı, ümumiyyətlə, bu torpağın ən qədim sakınıları onlara azərbaycanlılarla aid bütün izlər silinib.

Güclü dövlət olan Azərbaycan Xocalının bərpasına uğurlu antiteror tədbirləri başa çatdıq- dən dərhal sonra başladı. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun ola-raq hazırda Xocalı şəhərində və ayrı-ayrı kondi-lərdə imriqyaslı layihələr həyata keçirilir. Üç onillik

ölkəmizin öten əsrin doxsancı il- lərinin əvvəl-lərinə Ermə-nistən işğalçılıq siyaseti-nə məruz qalmasının ən ağır neticələ-rindən biri də 1 milyondan artıq soydaşımızın öz doğma yurd-yuvalarından didor-gin salmaraq qəçin və məcburi kök- kün vəziyyəti-nə düşmələri olmuşdu. Ev-eşşəklərini itirən soydaşlarımız müstəlliyyimiz ilk il-lərində çadır-larda, yüksəq olalar, yarımcı tikiillərde, başqalarına məxsus mənzillərde müvəqqəti məskunlaşmaq məcburiyyətində qalmışdır. Respublikamızda qəçin və məcburi kökün soydaşlarımızın həyat şəraitinin yüngülləşdirilməsi, o cümlədən də onların mənzil-məsiət şəraitinin yaxşılaşdırılması siyasetinə esasən Ulu Öndər Heydər Əliyev qoyub. 1998-ci ilə Prezident Heydər Əliyevin müvafiq şərəncamına əsasən, "Qaş-qınların məcburi kökünlərin problemlərinin həlli üzrə Dövlət Proqramı" təsdiq edildi. Növbəti ilə isə Heydər Əliyevin formanı ilə dünya tocrubəsində ilk dəfə olaraq Məcburi Kökünlərin Sosial İnkışaf Fondu təşkil olundu. Beləliklə, görülən tədbirlər bu kate-qoriyadən olan insanların həm məşqəllüq problemlərinin həlli, həm də həyat şəraitlərinin yüksəlməsinə dəhəmiyyətli rol oynadı.

Bərpa vo yenidənqurma işlərinin sürətində mane olən yeganə amil minalar təhlükəsidir. Buna görə də ətrafindəki məşlik ərazilər də minalar-dan təmizlənir. Bu da ona göstərir ki, təmir-bərpa işləri dahi geniş əraziləri əhatə edəcək. Xocalı sal-kinlərinin kommunal toc-hizatla, o cümlədən də rəbitə və internetlə bağlı heç bir problemləri olma-yacaq. Artıq "Azercell Telekom" MMC Xocalıda baza stansiyalarını işə sa-bıb. İndiyədən əsasən 105 sosial-məsiət obyekti, 3200 fərdi yaşayış binası, 14 məktəb, 21 klub, 29 kitabxana, üç mədəniyyət evi və bir tarix-diyarşunaslıq muzeyi dağıldı. Bununla yanaşı, şəhərdə XIV-XV əsrə aid türbələr, günbozular, mezarlar yerləşmişdir, bununla qəbiristanlıq və dənizlərə xüsullarla dağıldı, ümumiyyətlə, bu torpağın ən qədim sakınıları onlara azərbaycanlılarla aid bütün izlər silinib.

Güclü dövlət olan Azərbaycan Xocalının bərpasına uğurlu antiteror tədbirləri başa çatdıq- dən dərhal sonra başladı. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun ola-raq hazırda Xocalı şəhərində və ayrı-ayrı kondi-lərdə imriqyaslı layihələr həyata keçirilir. Üç onillik

Ulu Öndərin əsasını qoyduğu siyaset

vacib məsələ olduğunu bildirirdi. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq Dövlət Proqramı və ona edilən Əlavələr qəçin və məcburi kökün soydaşları-mızın mənzil-məsiət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına güclü təkan verib. Məlumat üçün bildirək ki, ümumiyyətlikdə, Dövlət Proqramında 22921 ailənin 110 min məcburi kökünü həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması, o cümlədən 21354 ailənin yeni qəsəbələr köçürülməsi, 1567 ailənin isə müvəqqəti məskunlaşdırıqları ic-timai binaların təmiri, 30 min iş yerinin açılması nə-zərdə tutulurdu.

Cədri şəhərciliklərinin ləğv edilməsi müvafiq kate-qoriyadan olan soydaşlarımızın mənzil-məsiət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına istiqamətdən çox mühüm addım oldu. 2003-cü ilədə keçirilən prezident seçkilərinə qatılan İlham Əliyev dövlət başçı-seçiləcəyi təqirdən əlkə ərazisindəki bütün cədri şəhərciliklərinin yaxın 5 il-də ləğvinə nail olacağını bəyan etdi. İlham Əliyev praqmatik siyasetçidir, O, verdiyi vədleri həmişə yüksək səviyyədə həyata keçirir. Xalqımız seçkilərdə Ulu Öndərin ən layiqli siyasi varisi İlham Əliyevə səs verərək Onu dövlət başlığını seçdi. Prezident İlham Əliyev isə verdiyi vədə emlə edərək comi 4 il ərzində bütün cədri şəhərciliklərinin ləğvinə nail oldu. Belə ki, Azərbaycanda mövcud olmuş 12 çadır düzərgəndən Bilosuvə rayonu ərazisindəki 5-1 2003-cü ilədə, Bərdə və Ağcabədi rayonlarındakı 4-ü 2006-cı ilədə və Saatlı, Sabirabad rayonları ərazisindəki 3-ü isə 2007-ci ilədə ləğv edildi. Qaşqınların məcburi kökünlərinin mənzil-məsiət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına prosesi sonrakı illərdə dəhəm geniş vüsst alıb. Bütövlükde, 44 günlük məhərabədən əvvəlki dövrə Bakının ayri-ayrı qəsəbələrində, Sumqayıtında, ölkənin digər bölgələrində inşə olunan müasir evlər, salınan qəsəbələr hesabına 58 min 203 ailənin və ya 300 məqəzin və məcburi kökünlərinin mənzil şəraitini yaxşılaşdırılub. "Eyni zamanda, bizim əsas məqsədiz torpaqların azad edilməsi idı və o vaxt kökünlərlər çoxsaylı görüşlər əsasında deyirdim ki, bu şərait yaradılır, bu şərait yaxşıdır, - cədri şəhərcilikləri, bilişirsin ki, sonuncusuna 2007-ci ilədə ləğv edildi, - ancaq bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlar azad olunandan sonra ondan da-ha yaxşı şərait yaradılacaq sizin doğma torpaqlarımızda və bu gün biz bunu görürük", - deyə dövlətimizin başçı-sını bildirir.

Bu il Xocalıda, Xankəndidə həyat bərpa ediləcək

Mühəribənin başa çatmasından az vaxt otmasına baxmayaraq, artıq işğaldən azad edilmiş ərazilərin məskunlaşdırılmasına start verilib. İlk köç karvanı müasir yanşamalar əsasında - "Ağlılı kənd" konsepti ilə bərpa olunan Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində yola salındı. Bunun ardınca daha bir neçə kəndin məskunlaşdırılmasına tömən edildi. Artıq bərpa olunan ərazilərin də məskunlaşdırılmasına start verilib. "Heydər Əliyev İli"ndə baş verən məhüm hadisələrinə Laçna ilə qayğısı xüsusi qeyd edə bilərik. Öten il mayın 28-də - Müstəqillik Gündündə xalqımız ikiqat sevinc hissə yaşadı. Ölkəmizdə bayramın bayrama qarşımı onuna bağlı idi, laçınların bir qrupu uzun fasılədən sonra məhz qürur duyduğumuz müstəqillik gündündə doğma torpaqlarına qayıtdılar. Bu, Laçna böyük köçün başlanğıcı idi. Məskunlaşdırılmasına start verilən ərazilərimizdən biri Füzuli ididir. Füzuli şəhərinin məskunlaşdırılmasına öten ilin avqust ayında başlanıldı. Bütövlükde inidiyədək təxminən 5400 keçmiş köçün artıq beş yaşayış məntəqəsini-nə köçürüb. Böyük Qayğısının programının birinci mərhələsinin 2026-cı ilin sonunda başa çatdırılması nozordə tutulub. O vaxtadək 140 min məcburi kökünün öz dədə-baba torpaqlarına qaytarılması tömən olunacaq.

Xocalıya da böyük köçün başlanacağı gün üzəqda deyil. Hazırda Xocalı şəhərinin ərazisində 283 fərdi evdə əsaslı bərpa-quruculuq işləri həyata keçirilir. "Bakı Abadlı Xidməti"nin yaydığı məlumatda bildirilir ki, Xocalıya köç prosesi sürtənləndikən ərazidə tikilin 200-a yaxın həyət evi mərhələsi şəkildə məskunlaşdırılmasına üçün təhvil veriləcək. Eyni zamanda, biri başmərtəbeli, digərləri 2-3 mərtəbeli 110 mənzillik binalar da Xocalı sahinkərli üçün yenidən qurulur. Bundan başqa, hazırlı 18 hektar ərazidə "fin evləri" adlanan sahədə 92 kottec təpli evlər yenidən qurulur ki, burada da tamir işləri başa çatmaq üzədrəd. Həmçinin Xocalı şəhərində 167 hektar ərazidə 113 evin bərpasına başlanıb. Böyük Qayğısının programının uğurla icra edilməsindən məmənnuluğunu ifadə edən Prezident İlham Əliyev "Artıq beş yaşayış məntəqəsini-nə köçkünlər qaytmışlar. Bu il o yaşayış məntəqəsindən 20-ye çatacaq. Bu il Xocalıda, həm Xankəndidə həyat bərpa ediləcək, o cümlədən bu yaxın yerlərdə yerləşən Məlbəylə, Kərkicəhan, Şuşanın Turşu kəndləri də bərpa ediləcək, Ağdam şəhəri bərpa edilir və gələn il Ağdamda da ilk köç başlanacaq, yəni quruculuq işləri geniş vüsst alıb", - deyə vurgulayıb.

Mübariz ABDULLAYEV

Bildiyimiz kimi, Almaniya Avropa İttifaqının lider ölkəsi hesab olunur. Almaniya, həqiqəton Al-in həm daxili və xarici siyasetində, həm iqtisadi siyasetində, həm də təhlükəsizlik strategiyasında ciddi və əhatəli təsir imkanlarına malikdir. Belə desək, Fransadan əvvəl Almaniya bu ittifaqda söz sahibidir.

Bir mühüm məqamı da nəzərə ala-ki, Rusiya, Fransa, Böyük Britaniya, Finlandiya və ABŞ-dan forqlı olaraq Almaniya münəqişələrinin nizamlanması prosesində o qədər də geniş təcrübəyə malik deyil. Düzdür, Almaniya Rusiya-Ukrayna münəqişəsinin nizamlanmasına üzrə "Normandy" formatında Fransa ilə bə-rəber vəsiti olək olub, hətta münəqişənin həllinə yönələn "Minsk" razılışmalarının hazırlanmasında birləşən təsirətli işlərdir.

Mərəqədir, necə oldu ki, Almaniya öz məvqeyində dəyişiklik etmək qorarına gəldi? Əslində baxanda Solts hakimiyəti Azərbaycan-Ermənistən səhər prosesində vəsiti yaxşılaşdırılmasına istiqamətli deyirdi. Hətta Praqa və Kişinyov görüşlərində belə Berlin Al-in mövqeyini dəstəkləyib.

Maraqlıdır, necə oldu ki, Almaniya öz məvqeyində dəyişiklik etmək qorarına gəldi? Əslində baxanda Solts hakimiyəti Azərbaycan-Ermənistən səhər prosesində vəsiti yaxşılaşdırılmasına istiqamətli deyirdi. Hətta Praqa və Kişinyov görüşlərində belə Berlin Al-in mövqeyini dəstəkləyib.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Səhər prosesindən sonra Berlinin Olaf Soltsun təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Berlinin əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Almaniyadən, Ali Baş Komandanın əməkdaşlığı ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ikitərəfi görüşlərin keçiriləcəyi istisna deyil.

Qərb Fransanın məğlubiyyətini elan etdi...

Rusiya-Ukrayna müharibəsi üçün-cü ilə qədəm qoymuş bir dövrde Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskinin Ermənistana planlaşdırılan səfəri

siyasi kluarlarda mühüm muzakirələrə səbəb olub. Martin 4-nə planlaşdırıldı-gi bildirilən səfərin məqsədi, məramı böyük marağa səbəb olub. Xüsusi ol-

indiki dövrə, yəni, cəbhədə Rusiya-nın aşkar üstünlük qazandığı bir za-manda Ukrayna prezidentinin Kremlin ən yaxın müttəfiqlərindən biri sayılan

Zelenski İrəvana nəyə və ya niyə gəlir?

Bu səfəri adı “dövlət səfəri” və ya “iştirakçı səfər” kimi qiymətləndirmək siyasi cəhdəndən “iz azdırmaq” sıญarlar. O baxımdan ki, Ukraynada müharibə başlayan gündən prezent Zelenskinin Kiyevi nadir hallarda tərk etdiyinin şahidi olmuşdur - hətta Al və ya NATO sammitlərinin bəzilərinə onlayn qoşulan dövlət başçısı özünün təhlükəsizliyini qorumaq üçün ciddi önləmlər alır. Bu mənada, Ermənistən xüsusi anlam daşıması kimi bəsit və inandırıcı olmayan səbəb ilk andaca istisna edilir.

İkinci bir torofdən, Ermənistən müharibə başlayan gündən Ukraynaya münasibətdə heç də “yardım göstərən” status qazana bilməyib. Əksinə, zaman-zaman

Ukraynanın lehine döyüşən bəzi ermənilərin silah oğurlaması, İrəvana göndərmiş kimi informasiyalara şahidlik etmiş. Ukraynaya humanitar tipli yardım-lar belə göstərməyən, hansısa xüsusi silah-sursat ixracatçısı olmayan, qlobal siyasi proseslərə on minimal təsir imkanına malik olmayan, öz büdcəsinə belə ianələr və ya xaricdə yaşayan lobbi hesabına formalasdırıban bir dövlətə səfər etmək hansı məram-dan irəli gələ bilər? Demək ki, səfərin məqsədi on azı indiki məqamda ikitorifli əlaqələrin “inkisafı” və ya qarşılıqlı “iqtisadi göstəriciləri artırmaq” kimi xarakter daşıya bilməz. Bəs nədir Zelenski səfərinin əsl məmənası...

Fransa üzərindən “Qərbə doğru yürüş” başlamamış bitdi...

Bəli, Ermənistən Fransa üzərindən “Qərbə doğru” istiqamətlənmə arzusu daşa dəydi. Fransanın himayəsinə siğnaraq regionda gedən prosesləri öz xeyrinə çevirəmək planları suya düşdü - rəsmi Paris bütün sferalarda məğlub ol-du. Laçın-Xankordi yoluñda başlanan ekoetirazlardan başlayaraq Laçın dövlət sərhəd-buraxılış məntəqəsi, “TIR şousu”, antiterror tədbirləri və bu kimi saymaqla bitməyən məsələlər Fransanın siyasi

limitini tükəndirdi. Paris bütün məsələlərdə Bakıya məğlub ol-du. İş o yerə çatdı ki, üzvü olduğunu BMT TŞ-da özüne dəstək tapa bilmədi. Beləliklə də, Fransa üzərindən “Qərbə doğru yürüş” Ermənistən üçün başlamamış bitdi. Bu işə többi olaraq Ermənistən cəmiyyətinə də sirayət etdi - artıq Fransanın heç kimə lazımlı olmadığı, Ermənistən səhər yol seviyəsi, “Qərbə integrasiya”nın fiaskosunu yaşadığını, Paşinyanın imitasiyal-

rini qəbul etdiklərini bildirən erməni xalqının etiraz səsi kollektiv Qərb üçün həyəcanı sənətnalıq çevrildi. Bu, həm də Qərbin Cənubi Qafqaz planlarını “suya düşürdü”. Bu baxımdan, Zelenskinin İrəvana “göndərilməsi” indiki məqamda dəha əzəmət imtiyazlıdır. Məsələn, Ermənistən səhər yol seviyəsi, “Qərbə integrasiya”nın fiaskosunu yaşadığını, Paşinyanın imitasiyal-

Fransa üçün acı təcrübə isə başla-mamış bitdi. Kühnə qıtənin bəzi üzvlərindən fərqli olaraq beynəlxalq hüququaya əltına almaq hesabına belə olsa öz məqsədinə çatmaqla Fransanın möğlülüyü Qərb torofindən açıq tərəfdən etiraf olunur. Makronun ucuza kampaniyalar ardınca qəzası isə Qərbə regiona təsir imkanlarını tamamilə itirməsi bahasına başa gəldi. Yelisey

Parisdən üçüncü dövlətlərə “çağırış”...

Müharibə tezisləri yayan Avropa digər ölkələri də “bataqlığa” cəlb edir...

Qərb Ukraynaya yardımın genişləndiriləmisi ilə bağlı konsensus əldə edə bilmir. Fevralın 26-də Fransa prezidenti Emmanuel Makronun təşkilatçılığı ilə çağrılan Ukrayna ilə bağlı təcili iclas gözənlənən nöticəni verməyib. Xatırlaqla ki, görüşdə Qərb ölkələrinin təqribən 20 lideri iştirak edib. Onlar arasında Almaniya Kansleri Olaf Şolts, Böyük Britaniyanın xarici işlər naziri David Cameron, İspaniyannın Baş naziri Pedro Sanxes, Niderlandın Baş naziri Mark Rutte də olub. Parısda keçirilən konfransda Qərb ölkələrinin quru qoşunlarının Ukraynaya göndərilməsinin mümkünlüyünü müzakirə edilib, lakin orada iştirak edənlər bu mənzərdə konsensus əldə etməyi bilərlər. Makron görüşün yeneklarına dair mətbuat konfransında bildirib ki, hər şey azad və birbaşa şəkildə müzakirə olunub: “Quru qoşunları-nın rəsmi yerləşdiriləmisi ilə bağlı konsensus yoxdur, lakin zaman keçidkən heç nəyi istisna etmək olmaz”.

Bununla belə Makron deyib ki, Ukrayna-nın Qərb müttəfiqləri Kiyevi uzaqmənzilli siyahılarla tomin etmək üçün koalisya yaradı-

lər səslenər. Məsələn, Ermənistən köhnə qıtənin sənətnalıq özüñün əlaltısına çevirən Makron Ukrayna reallığı qarşısında susmağa möcburdur - axı, burada səhər real işdən gedir. Ukraynaya söz verilən məmələrin başqa ölkələrdən alınması məsəlesi isə növbəti avantürist marağın ortaya atıldığı göstərir - Qərb münəqışeyə daxil olmayan ölkələri bu və ya digər şəkildə proses “cəlb etmək” arzusundadır. Başqa sözə, Ukrayna “bataqlığında” tək batma-maq üçün bütün dövlətləri bu işə qarışdırmaq niyyətindədirler...

SADIQ

Bayden vəzifəsindən kənarlaşdırılacaq mı?

Dünyanın supergüc dövləti olan Amerika Birleşmiş Ştatlarının 46-ci prezidenti Cozef Bayden tez-tez

müxtəlif məsələlərlə əlaqədar gündəmə gəlir. Bu dəfə onun tutduğu vəzifədən konarlaşdırılacağı

ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Ağ ev isə bu qobilden olan xəbərləri təkzib etməyə töloşmır.

Yaş öz sözünü deyir

ABŞ Nümayəndələr Palatasının üzvü Ken Bak barədə yılanan məlumatları təsdiqleyib. O bildirib ki, Co Baydenin vəzifədən konarlaşdırılması ilə bağlı qətnamə ABŞ Konqresində təqdim olunacaq. Ken Bak prezidentin idrak qabiliyyətinin zəifləməsi və eqli dözlüllük çatışmazlığı səbəbindən artıq ölkəyə rəhbərlik etməye uyğun olmadığını iddia edib.

Həqiqətən da, yaş öz sözünü deyir. Bayden 1942-ci il noyabrın 20-də Pensilvaniya statının Skrenton şəhərində doğulub. O, ABŞ tərəfindən yaşlı prezidentdir və 74 yaşındakı bu postda olmuş solefi Donald Trampdan təxminən 4 yaş böyükdür. Ronald Reyqan prezident vəzifəsinə 1989-cu ildə tərk edəndə 77 yaşı vardi. Birləşmiş Ştatlarda 2024-cü ilə planlaşdırılan növbəti prezident seçkilərində Vaydenin 82 yaşı tamam olacaq.

Baydenin yaşı onun siyasi opponentləri torofindən təqrid obyekti-nən əvvələnib, bu da səbəbsiz deyil. Təkcə öten il C.Bayden tez-tez yixiləsi və yaxud rəsmi tədbirlərdə yadda pozğunluğu nümayiş etdir-məsi ilə gündəmə gəldi. Belə ki, Ağ Evin rəhbəri 2023-cü ilin əvvəllərində Polşadan səfərdən qayıdarkən təyyarənin piləkənində müvəzətinə itirir. Öten ilin yaşında oxşar hadisə növbəti de-fo tokrlandı - ABŞ prezidenti Hərbi Hava Qüvvələri Akademiyasının kursantlarının buraxılış mərasimində yixildi. Tribunadan düşərkən müvəzətinə itirən C.Baydeni aya-qı qaldırmış üç azyər Hərbi Ha-

va Qüvvələri rəsmisi köməyə gəlib. Ayaga qalxan ABŞ prezidenti yerinə qayidaraq mərasimi izləyib.

Yaşı 80-ni ötmüş C.Baydenin çəşməsi da adı hala əvvələnib. Məsələn, ABŞ prezidenti İllik Milli Qubernatorlar Assosiasiyyasında çıxış edərək Barak Obamanın vitse-prezidenti olduğu dövrən bir xatirəni dənişib. Otaqda seçilmiş nümayəndələrə müraciət edən Bayden bu sözləri deyib: “Obama mənim Si Cinpinle tanış olmağı istəyirdi. Onun Rusiyanın rəhbəri olacaq aydın idi, yəni Çin. O zaman Rusiya və digər ölkələrlə də problemlər yaşayırıq”, - deyə Ağ Ev rəhbəri bildirib.

Transmilli mediada Baydenin dəfələrlə oxşar sohvərətən təqridi vürgulanır. Məsələn, o, prezident Emmanuel Makron 1981-1995-ci illərə Fransada rəhbərlik etmiş və 1996-ci ilde dünəydən köməyən Fransanın Mitteranla sohvələri.

C.Bayden həmçinin Angela Merkel Mərhum Almanya lideri Helmut Kolla iki dəfə qarışdırıb. Eləcə də Ağ Evin rəhbəri Misir prezidenti Əbdülfettah Os-Sisiyi “Meksika prezidenti” adlandı-

rib. Belə misal-ların sayı kifayət qədər çoxdur. Bunlar da siyasi oppen-tentlərinə yaşı və səhərə ilə bağlı C.Bayden vəzifəsindən konarlaşdırılması məsələsinə vaxtaşırı qaldırmış üç azyər Ağ Ev onlara mane olur və minlərə səhifəlik sübutlar gizlədir.

Baydenin qanunsuz fəaliyyətləri araşdırılır

Bir qrup siyasi opponenti isə C.Baydenin qanunsuz fəaliyyətlərə yol verməsini onun impiyəti üçün osas olduğunu bildirirlər. “Ağ Evin prezidentin aile təvzilərinin iddia edilən qanunsuz fəaliyyətlərinin arasındaalsaq, prezident C. Baydenin impiyəti zəruriidir”. Bunu ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının spikeri Mayk Conson deyib. “Bu zəruri addımdır”, - deyə spiker KİV təmsilçisinin ona ünvanlanan müvafiq sualına cavabında bildirib.

Conson əlavə edib ki, bir sıra səlahiyyətli qurumlar baydenlərin qanunsuz fəaliyyətlərinə dair sübutlar tapmaq üçün iş görürələr. Onun sözlərinə görə, bununla bel-

Ağ Evin onlara mane olur və minlərə səhifəlik sübutlar gizlədir.

MÜBARİZ

Makronun ifası, Zelenskinin səfəri...

resyan belə fikir səslenərindən ki, Ukrayna prezidenti İrəvanda hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən höbs oluna bilər. Maraqlıdır bu kimi təhlükələri “gözo alan” Zelenskinin İrəvana gotiron səbəblər hansılardır?

Paşinyanın yeni “təqdimat mərasimi”...

Saakaşvili fiaskosundan sonra post-sovet məkanından Qərbin siyasi planlaşdırımlarının icraedici təmsilçi rolunda Ukrayna prezidentinin çıxış etməsi sərənətən deyil. Kollektiv Qərb məhə Zelenskinin üzərindən həm də özünün siyasi təbliğatını aparır. Dünyanın bəzi güclərinin Ukraynaya açıq dəstək kampaniyalarının mərkəzində “Zelenski faktorunun” işsizləşməsi, Al və ya NATO müstəvisindən xüsusi “məruzəci” statusu ilə öncə çökilməsi Ukrayna prezidentinin “Qərbin yeni səfəri və ya canışını” funksiyası daşıdığını deməye osas verir. Bu mənada, onun Ermənistən paytaxtına səfərinin siyasi mahiyyətinin də Ukrayna ilə az bağlılıq təşkil edəcəyini ididən söylemək olar - Zelenskinin İrəvana təftiş və ya tədqiq üçün səfər edəcək. Bu, həm də təbliğat vasitesidir - səfər özündən Ermənistən comiyetyinə “Qərb adamı” kimi “yedirə” bilməyən Paşinyanın Zelenskinin üzərindən yeni “təqdimat mərasimi” də adlanıb. Qərb bu yolla Paşinyanın özünütəsdiq imkanlarını yenidən genişləndirmə istəyir. Çünkü son dönmərdə Fransa üzərindən aparılan təbliğat iflas edib...

Makron fiaskosu...

sarayından Qafqaza yönəlik qeyri-standard açıqlamalar və qətnamələr özü-nün siyasi avantürasını həyata keçirəcəyini düşünən Makron böyük möğlüləyin sinalını aldı - eyni zamanda, Qərb anlaşı ki, regiona münasibətdə tonunda və yanaşmasında mütləq korrektər etməlidir. Bir sözə, yaranan yeni reallıqlar qəbul olunmalıdır. Yeni dönmədə Zelenskinin Ermənistən “məsələsinə” qarışdırılması həm də bunu özündə ehtiva edə bilər...

P.İSMAYILOV

Macaristanın yeni Prezidenti

Tamas Şuyok mövcud hökumətin siyasetinə sadıq olacaqmı?

Macaristanın yeni prezidentinin kimliyi artıq məlumdur. Ölkə parlamenti bu vəzifəyə Konstitusiya Məhkəməsinin sədri olmuş Tamas Şuyok seçib. Xatırladaq ki, fevralın 26-də Macaristan parlamenti Prezident Katalin Novakın istefasını qəbul edib. Qiş fasilasından sonra parlamentin ilk iclasında deputatlar dövlət başçısının istefaya getməsi ilə bağlı bəyanatın yekdiliklə təsdiqleyiblər. Fevralın 10-da istefə verən Novak bu qərarın pedofiliya cinayətində istirak edən şəxsin əfv olunması ilə bağlı qalmaqla sonuna elan edib. O, bağışlanmaz səhv etdiyini bildirib. Novakın istefəsi Macaristannın bütün müxalifət partiyaları tərəfindən telob edilib, çünki o, 2023-cü ilde pedofiliya cinayətində istirak etməkdə təqsirlər bilinən şəxsi əfv edib.

Qeyd edək ki, milli təleviziyada istefasının səbəbindən danişan xanım Novak "Mən səhv etdim" deyib. Məlum olub ki, digər mətbusularla yanaşı, ifadəsində imtiyət üçün azaşlı sağlıqların birini şəntaj edərək cinayət törətməkde təsiri bilinən pedofiliyin müdirini gorusmağa çalışan uşaqların evinin direktor müvənni ilə azad edildi. Əvvəl Papa Fransiskin Budapeşte apostol səfəri ilə cyni vaxta töşədüb edib.

"Men çıxarımları qızdırıcıdır və təşviş salan məhəmətli bir qərar verdim. Onları izahat istəmələri başdaşılığın-

Xanım Novakın bağışlanmaz səhv

dir. Əvvəl etmek hüquq beləkə də on incəsidir, cünki insanın taleyi ilə bağlı əfv haqqında ərizə və mövcud məlumatlar əsasında qərar qəbul edilir. Keçən ilin aprelində məhkəmənin ona əmanət edilmiş uşaqların yaşlılaşdırılmış sui-isti-fadə etmədiyinə inanaraq əfv haqqında qərar qəbul etdi. Birləşmiş Şəhərlərin partiyasının siyahısına başçılıq edən Judit Varqa istəfa verdiyini açıqlayıb. Budapeştedə verdiyi bəyanatda o, Macaristan prezidentinin qərarının hazırlanmasına cavabdeh olduğunu qeyd edib.

Novak xalqa müracətində bildirmişdi. Novakın ardıcınca Macaristanın keçmiş ədliyyə naziri, Avropa Parlamentinə qarşısında golon sekildərə həkim Fides-Macar Vətəndaş Birliliyi partiyasının siyahısına başçılıq edən Judit Varqa istəfa verdiyini açıqlayıb. Budapeştedə verdiyi bəyanatda o, Macaristan prezidentinin qərarının hazırlanmasına cavabdeh olduğunu qeyd edib.

135-ni tutan hakim partiyalar - Macaristan Vətəndaş Birliliyi və Xristian Demokratlar Koalisiyası verib.

Qeyd edək ki, yeni prezidentin seçilməsi parlamentin yaz sessiyasının ilk gündündə baş tutub. Hakim koalisiyasının qarşı Tamas Şuyokun elə birinci turda qələbəsini təmin edir.

Siya Məhkəməsinin üzvü seçilib, 2015-ci ilin martından 2016-ci ilin noyabrınadakı Konstitusiya Məhkəməsinin sədri seçib. Yeni Prezident seçildikdən səkkiz gün sonra rəsmi olaraq fəaliyyətə başlayacaq. Bu müddət orzında isə dövlət başçısı vəzifəsini parlamentin sədri icra edir. Xatırladaq ki, Macaristan Prezidenti parlament tərəfindən beş il müddətində seçilir. Hakim koalisiyasının nəməzədi olaraq Şuyokun mövcud hökumətin siyasi sadıq qalaqıcı isə ölkə ictihadı yetində dəyidir.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok peşəkar karyerasına Congrad Rayon Məhkəməsin-

inə qələbəsini təmin etdi. Bunun adından ABŞ Senatının xarici əlaqələrin komitəsinin sədri Ben Kardin Bayden Administrasiyasını Macaristana qarşı sanksiyaları nəzərdən keçirəyə, eyni zamanda Macaristan vətəndaşları üçün nəzərdə tutulan ABŞ-a vəzifəsi giriş rejiminin ləğvinin müzakirə etməyə dəyişir. Lakin Macaristan hökuməti ABŞ-in təhdid dəyişir. Şuyok peşəkar karyerasına məhəl qoymayıb.

Nardar BAYRAMLI

Viktor Orban keçmiş dövlət başçısına təşəkkür edib

Parlamentin iclasında çıxış edən Baş nazir Viktor Orban isə xanım Novak'a dövlət başçısı kimi gördüyü işlərə görə təşəkkür edib. Fevralın 22-də isə Novakın

yerində Konstitusiya Məhkəməsinin 67 yaşlı sədri Tamas Şuyokun namizədliyi irəli sürüb. Şuyokun namizədliyi barədə qərar parlamentdəki 199 yerdən

Yeni prezidentin dosyesi

Bəs yeni President kimdir? Tamas Şuyok 26 mart 1956-cı ilde Macaristanın mərkəzindəki Kiszkunfelehdəzə şəhərində ziyali ailindən anadan olmuş. 1980-ci ilde Segedə (ölkənin conub-şəhərində) Attila Jozsef Üniverisitetinin Hüquq və Siyasi Elmlər fakültəsini bitirib. 2004-cü ilde Budapeşti Üniverisitetinin Təkmilləşmirmələr İnstitutundan Avropanın Hüquq üzrə mütəxəssis-hüquqşunas kimi ixtisaslaşdırıb. 2013-cü ilde Seqed Üniverisitetində "Vakillerin konstitusiya və hüquqi statusu" mövzusunda namizədlik disertasiyasi müdafiə edib.

Şuyok peşəkar karyerasına Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Macaristan) məhkəmə katibi kimi başlayıb. 1982-1986-ci illərdə doğma şəhərində, 1986-1991-ci illərdə Seqed şəhərində hüquq məsləhətçisi olub. O, 1991-ci ilden 2002-ci ilə qədər Seqed bələdiyyesinin maraqlarını təmsil etmək hüquqşunas kimi fəaliyyət göstərib. 2000-2014-cü illərdə Avstriyaiın Seqed şəhərində fəxri könül olub. 2005-ci ilin sentyabr ayından etibarən Seqed Universitetinin Hüquq fakültetindən sonraq mühazırçı kimi konstitusiya hüququnun statusunu müzakirə etdirib.

Şuyok 2014-cü il sentyabrın 27-də parlament tərəfindən Macaristan Konstitu-

də (Cənubi Mac

"Yeni Azərbaycan" qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

"Azorpoç" MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.S.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
 "Azərmətbəuatıyımı" ASC - 0124411991, 0124404694 "Türküstən Media Group" MMC - 050 241-48-23
 "Soma" MMC - 0125940252, 0503336969 "Region Press" MMC - 055 316-79-01
 "Pressinform" MMC - 0703400100, 0504560835 "Ziya LTD" MMC - 0124977696, 0503067744
 "Qaya" MMC - 0125667780, 0502352343 6 aylıq abuna - 79,20 AZN
 "Qasid" MMC - 0124931406, 0124938343 12 aylıq abuna - 158,40 AZN

Ən qəribə və nadir xəstəliklər!

Dünya əhalisinin yalnız 5 faizini əhatə edir...

Yeganə BAYRAMOVA

Adətən hansısa xəstəlikdən əziyyət çəkənlərə "Dordi verən Allah dərmanı da verər" deyirik. Lakin bu deyim hər dəfə özünü doğrultmaya biler. Çünkü tibb nə qədər inkişaf etsdə də, elə xəstəliklər var ki, müasir tibb də onun qarşısında aciz qalır. Bəşəriyyətin mübarizə etdiyi xəstəliklərin bezisi yüngül olur və müalicə ilə aradan qaldırıla bilir. Nadiр və çərəsi bilinməyən xəstəliklər üçün isə heç bir dərman keşf olunmayıb və çox güman ki, onlar hələ uzun illər boyu bəşəriyyətdə böyük bir sərr olaraq qalacaq.

Hər il bu xəstəliklərin siyahısı genişlənir. Məsələn, keçən il tibbə məlum olmayan xəstəliklər bu il siyahıya daxil olur. Ya da 10 il əvvəl mövəud olan qəribə xəstəliklər artıq siyahıda yoxdur.

Nadir xəstəliklərin 72 faizi...

Hazırda dünyada 6 mindən çox nadir xəstəlik aşkar edilib. Avropa İttifaqına (Aİ) görə, bir xəstəliyin nadir sayılması üçün hər 2 il nəfərdən birində həmin xəstəlik müşahidə edilməlidir. Nadir xəstəliklərin 72 faizi ırsı olduğunu həldə, qalanları ətraf mühit, infeksiya və ya alergiya səbəbindən yaranır. Bu halda

döğulan uşaqların 30 faizi 5 yaşına çatmadan dünyasını dəyişir. Təxminən 30 milyon xəsto ilə ABS bu günə qədər ən çox nadir xəstəliklərin qeydə alındığı ölkələr arasında birinci, 20 milyon xəstənin qeydə alındığı Çin isə ikinci sıradadır. Ümumiyyətlə, Avropada 36 milyon insan nadir xəstəliklərlə mübarizə aparırlar.

Daş adam sindromu

Nadir xəstəliklərdən olan "Daş adam sindromu"ndan əziyyət çəkən insanların zamanla bəndəkə əzolələr, vətorlular və birləşdirici toxumalar sümmüşlər. Tibbi adı "Fibrodysplasia Ossificans Progressive (FOP)" olaraq biliñən bu xəstəlik dünyada 2 milyon insanından yalnız birində rast gəlinir, lakin hələ də müalicəsi yoxdur.

Qaçış sindromu...

Bu xəstəliyə tutulan xəstələrin yüzədə 25-30-u ölüm riski yaşayır. Qaçış sindromu dünyada yalnız 60 nəfərdə rast gəlinir. Ayaqlarda şışmə və halsızlıq ilə başlayan xəstəlik nəfəs darlığı, təngnəfəslək, böyröklerin foaliyyətinin dayanması, təzyiqin enməsi və orqan çatışmazlığında səbəb ola bilir.

Erkən yaşlanması

Tibbdə adı Progeriya olan erkən yaş-

lanma dünyada 5 milyonda bir görülen xəstəlikdir. Bu xəstəlik daşıyıcılarında zəka və beyin inkişafı normal olsa da, orqanlar və dəri sıretli şəkildə qocalır. Xəstələrin çoxu on azı 15 yaşına qədər yaşaya bilir. Modern tibbdə müalicəsi olmayan Progeriyaya bu günə qədər 30 nöfər rast gəlinir.

Alveoler proteinozis...

Xəstəliyin qeyri-üzvi tozlara qarşı həssas olduğu məlum olsada, nədən yarandığı məlum deyil. Milyonda 5 insanda rast olunan xəstəlik birdən-birdə yüksək qızdırma, öksürük, sənə ağrısı, nefəs darlığı ilə müşayiət olunur.

Ağac adam xəstəliyi

Dünyanın ən nadir xəstəliklərindən biri olan ağac xəstəliyi bir növ dəri xəstəliyidir. İnsanlarda ziylə kimi quruluşların meydana gəlməsinə səbəb olan isə insan papilloma (HPV) virusudur. Nadir xəstəlik zamanı bu ziyyillər tədrīcən ağac kök kimi forma almışa başlayır. Əlliər və ya qayaqlardakı bu kötülər o qədər böyükür ki, bir müddət sonra onları istifadə etmək mümkün olmur. Xəstəliyin kökündə genetik pozğunluq dayansa da, xuxarıda adıçıkılən virus da osas səbəb sayılır.

Sirenomelia- Su portası xəstəliyi

Dünyada nadir görülen xəstəlik zamanı uşaqlar ayaqları yapışq formada dünyaya gelirler. Bu görünüşləri ilə su pörələrinə oxşadıqları üçün xəstəlik belə adlanır. Bu cür körpələrin ayaqları珊瑚礁 emalıyyati ilə ayrılsa da, böyrök və ifrazat sistemi yətərince inkişaf etmədiyi üçün uzun müddət yaşamaları çətindir. Bundan əlavə, belə uşaqların cinsiyət orqanları da içəridə qalaraq görünür.

Yeri golmışkən, Avropa Nadir Xəstəliklər Təşkilatının (EURORDIS) təşəbbüsü ilə fevralın 28-i Beynəlxalq Nadir Xəstəliklərin Günü kimi qeyd olunur. Təşkilatın məlumatına görə, nadir xəstəliklər dünya əhalisinin yalnız 5 faizini əhatə edir. Belə xəstəliklərin diaqnozu çətin olduğundan və xəstəliyi aşkarlamaya töxünmə 5-7 il müddət çəkdiyindən bir çox xəstələr müalicədən məhrum olur.

bir qitə idi. Milyonlara insan döyüş meydandasından həlak olmuş, yaşadıqları evin uçmuş divarları altında qalmışdılar. O dövrde Avropanı qəzəb, nifrot, qisas hissələri və yoxsulluq bürüdü, məharibənin ağır nöticələrindən bezmiş insanlar köklü dəyişikliklər isteyirdilər.

Həzirdə Avropanın dövlətlərinin birləşməsi olan Avropa İttifaqı 27 üzv-dövlət daxildir.

Təşkilatın menzil-qarşağı Brüsselde yerləşir. Aİ milyon-

larla vətəndaşın sülh, firavılıq və azadlığını təmin etmək məqsədi daşıyır.

Bu gün İttifaqın yaranmasından 38 il tür.

Belə ki, 1986-ci il fevralın 28-də Aİ-

nin yaradılması haqqında akt imzalandı. Həmin sonnət əsasən, 1987-ci il iyunun 1-də Avro-

pap ölkələrinin bəzi kommunika-

sıya sahələri və idarələri bir-

27 dövlət necə birləşdi?

Aİ-nin yaranmasından 38 il tür...

Yeganə BAYRAMOVA

Avropa İttifaqının (Aİ) tarixi 2-ci dünya müharibəsinin məhrumiyyətləri və səfərlərinin həmin ölkələrdə tam azad hərəkəti təmin edildi.

1986-ci ilde fevralın 17-de Lüksemburqda və fevralın

18-ci ilde Vahid Avropa

Aktına atıldı. Bununla da

Avropa Birliklərinin təsis etdi-

lər məqəvili olaraq əlavələr və

dəyişikliklər daxil edildi və

1987-ci il iyulun 1-dən qüvvə-

yə mindi. Əvvəlcə Vahid Avro-

pa Aktı hər şeyi əhatə edən

müftətişlik aktı id, bunun əsa-

sında da Avropa Siyasi Əmək-

daşlığı təsis edildi. Özəlliklə isə

Avropa Şurasının Avropa İttifa-

qının qurumu kimi formallaşma-

si id. Birinci instansi möhək-

məsi yaradıldı, Parlament As-

sambleyası rəsmi Avropa Parla-

menti adlandırıldı. Yeni norma-

yaradıcı prosedur təsdi -

birgə qərar qəbulətmə prosedu-

r, bununla da parlamentin rölu

güləndi, komissiyanın səlahiyyətləri də

artdı.

İdman

nün geniş yayılması üçün aparılan işlərin önəmini vurğulayıb. "Paris-2024" Yay Olimpiya Oyunlarında boksçuların parlaq qoləblərə imza atacaqlarına və lisensiya sayının artacağına əminliyini bildirib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan boksçuları 2022-ci ilde rəsmi və beynəlxalq yarışlarda 30 qızıl medal qazanıbsa, ötən il 35 dəfə foxri kürsünün on yüksək pilləsinə qalxıbsılar. Yeniyetmə boksçuların uğurları da artıb. Onlar ötən il 7 beynəlxalq yarışda 60 mükafat əldə ediblər. Avropa birinciliyin qatılan məktəbli boksçularını nüfuzlu medallı olmaqla, medal sayı 64 olub.

Beləliklə, boks üzrə yeniyetmələrdən ibarət yığma 2022-ci ilde müqayisədə ötən il 3,3 dəfə çox medal qazanıb. Gənc boksçuların medal sayı isə 3,2 dəfə artaraq əvvəlcə ilə nisbetən 16-dan 51-ə yüksəlib.

Bu il 100 illik yubileyini qeyd edən Azərbaycan boksu üçün əsas hədəf "Olimpiya qızılına doğru" devizi ilə yollanacağı Paris Olimpiadasında qızıl medal əldə etməkdir.

İclasda boksun yeni qoləblər əldə etməsi üçün görülən işlər və qarşında duran hədəflər də müzakirə olunub.

Azərbaycan Premyer Liqasında daha iki turun programı bəlli olub

Azərbaycan Premyer Liqasında daha iki turun programı bəlli olub

15:30. "Turan Tovuz" - "Araz-Naxçıvan"

Tovuz şəhər stadionu.

18:00. "Qarabağ" - "Zira"

Tofiq Bəhramov adına Respublika

Stadionu.

XXVII tur

15 mart (cümə)

19:00. "Neftçi" - "Səbail"

"Neftçi Arena".

16 mart (şənbə)

16:00. "Zirə" - "Kəpəz"

Zirə İdman Kompleksinin

stadiunu.

18:30. "Araz-Naxçıvan" -

"Qəbələ"

"Ləv Bonadea Arena".

17 mart (bazar)

16:00. "Turan Tovuz" -

"Qarabağ"

Tovuz şəhər stadionu.

19:00. "Sumqayıt" - "Sabah"

M.Hüseynzadə adına Sumqayıt şəhər stadionu.

İsgəndər Əsgərov yeni təyinat alıb

Azərbaycan Həndbol Federasiyasının rəsmisi İsgəndər Əsgərov yeni təyinat alıb.

AZERTAC xəbər verir

ki, təcrübəli mütəxəssis AVRO-2024-ün seçmə qrup mərhələsinin Bolqarıstan-Türkiyə görüşündə Avropa Həndbol Federasiyamın nümayəndəsi kimi fealiyyət göstərcək.

Fevralın 28-də Şumən şəhərində keçiriləcək oyunun hakimləri Albian Çəmə və Besfort Çaka olacaqlar.

Azərbaycan Premyer Liqası